

ዘቤታዊ ዓመጽ እንታይ እዩ?

ዘቤታዊ ዓመጽ ኣብ ስድራቤት ወይ ሽርክነት ዝፍጸም ዓመጽ እዩ። ብኣካልን ብኣእምሮን ይጎድእ እዩ። ኣብ ስዊዘርላንድ ዘቤታዊ ዓመጽ ክልኩል እዩ።

ዘቤታዊ ዓመጽ እንታይ እዩ?

ዘቤታዊ ዓመጽ ኣካላዊ፣ ስነ-ኣእምሮኣዊ፣ ጾታውን ቁጠባውን መልክዓት የጠቓልል። ኣብ ሽርክነት ወይ ስድራቤት ይኸሰት፡ ኣብ መንጎ መጻምድቲ ወይ መጻምድቲ ዝኾኑ ወይ ዝነበሩ ሰባት። ብኣባር ይነብሩ ወይስ ተፈላልዮም ይነብሩ ፍልልይ የብሉን። ኣብ መንጎ ወለድን ቆልዑን ወይ ካልኣት ኣባላት ስድራቤት ከም ኣሕዋት፣ ኣያታት፣ ኣኮታትን ኣኮታትን ዝፍጸም ዓመጽ እውን ዘቤታዊ ዓመጽ እዩ።

ብዙሕ ዓይነት ዘቤታዊ ዓመጽ ኣሎ። መብዛሕትኡ ግዜ ዝተፈላለዩ ዓይነታት ኣብ ሓደ እዋን ይኸሰቱ። ኣብነታት ድማ፡ ምውቃዕ - ምፍርራሕ - ምጽራፍ - ምጽራፍ - ምሕንካስ - ኣብ ኣፓርታዊ ምዕጻው - ጸጉርኻ ምስሓብ - ምቁጻጻር - ቴለፎን ምድዋል ምኽልካል - ጾታዊ ርክብ ክትፍጽም ምግዳድ - ክትምርዖ ምግዳድ - ገንዘብ ምውጻእ - ሸለልትነት ክኾኑ ይኸእሉ።

መብዛሕትኡ ግዜ ዘቤታዊ ዓመጽ ብዑደት እዩ ዝፍጸም። ከም ሓደ ስፓይራል እናቐልጠፈን እናቐልጠፈን ዝሸክርከር ይምዕብል። ኣብ መጀመርታ ኣብ ዝምድና ወጥሪ ይፍጠር። ድሕሪኡ ለበዳ ዓመጽ ይርከብ። ብድሕሪኡ ሰላምን ዕርቅን ጣዕሳን ኣሎ። ከም ውጽኢቱ ድማ መሊሱ ወጥሪ ይሃንጽን ዓመጽ መሊሱ ይለዓልን። ካብ ዑደት ዓመጽ ነጻ ምውጻእ ከቢድን ብዘይ ደገፍ ዳርጋ ዝከኣልን እዩ። ሓገዝ ምርካብ ኣገዳሲ እዩ።

ፍሉይ ዓይነት ዘቤታዊ ዓመጽ፡ ናይ ምፍልላይ ዓመጽ ዝበሃል እዩ። ምፍልላይ ከቢድ ናይ ህይወት ፍጻመታት እዩ። ቅድሚ ምፍልላይ፡ ኣብ እዋን ምፍልላይን ድሕሪ ምፍልላይን፡ ዘቤታዊ ዓመጽ ናይ ምግጣም ሓደጋ ኣዝዩ ይውስኽ። ኣብቶም ብከቢድ ናይ ዝምድና ግርጭታትን ዘቤታዊ ዓመጽን ዘይልለዩ ዝምድናታት እውን እንተኾነ ዓመጽ ኣብ ናይ ምፍልላይ ኩነታት ከጋጥም ይኸእል። ምስ ምፍልላይ ዝተኣሳሰሩ ግርጭታት ክጋደዱን ናብ ከቢድ ወይ ቀታሊ ዓመጽ ክብጽሑን ይኸእሉ። እቶም ዝተጎድኡ ኣብ ናይ ምፍልላይ ኩነታት ደገፍ ክረኽቡ ኣገዳሲ እዩ።

መን እዩ ተተገኪፉ?

ብዙሓት ሰባት ኣብ ስዊዘርላንድ ኣብ ስድራቤቶም ወይ ኣብ ዝምድናኦም ብዓመጽ ይሳቕዩ። ዘቤታዊ ዓመጽ ኣብ ኩሉ ማሕበራዊ ደርብታትን ዕድመን ዝኸሰት ኮይኑ ንዝኾነ ሰብ ክጸልዎ ይኸእል። ዓመጽ ምግጣም ንጥዕና ኣብ ሓደጋ ዘእቱን ናብ ኣእምሮኣውን ስነ-ኣእምሮኣውን ሕግግት ከስዕብ ይኸእል። ዘቤታዊ ዓመጽ ንህጻናት ጸቕጢ ዝፈጥርን ኣብ ምዕባለኦም ከቢድ ሳዕቤን ክህልዎ ዝኸእልን እዩ። ብቐጥታ ዓመጽ ምስ ዘጋጥም ጥራይ ዘይኮነ፡ ኣብ ርክብ ወለዶም ዓመጽ ምስ ዝዕዘቡ እውን ይሳቕዩ። ስለዚ ብዓመጽ ዝተሃሰዩ ህጻናት ደገፍ የድልዮም። ዓመጽ ፍታሕ ኣይኮነን - ፈጸሙ።

ዝያዳ ሓበሬታ (ሊንክኣድራቫታት ብሮፕራት ቡለቲን)

www.hallo-aargau.ch/ti/haeusliche-gewalt/hausliche-gewalt